

BOGTIMMER, n. 3. Se *Klyshult*.

BOGTRÄ, n. 4. Benämning på hvartdera af de begge trästycken, hvilka på en bogsele gå uppifrån manstaden öfver bogarna ned till manken eller bringan, der de, liksom upptill, sluta tillsammans. Kallas äfven Loka.

BOGTÄG, n. 3. (sjöt.) Se *Pertlina*.

BOGÄDER, f. 4. pl. — *ådror*. Åder i bogen på ett kreatur. Ordet brukas förnämligast i fråga om hästar.

BOHAG, n. 3. Samteliga husgerådssaker och redskap i ett bo, betraktade såsom ett helt.

BOHAGSTING, n. 3. Hvarje särskilt sak, som räknas till bohaget.

BOHAGSTYG, n. 3. (föga brukl.) Se föreg.

BOHVETE, n. 4. Sädesslag af fam. Polygonæ. *Fagopyrum esculentum*. — *Ss. B-gryn, -gröt*.

BOJ, m. 2. (sjöt.) 1) Vanligtvis kägelformigt trästycke, som vid ankring med ett rep (Bojrep) fästes vid ankaret, för att på vattenytan utvisa, hvar detta ligger. Äfv. Ankarboj. — 2) Måladt trästycke, antingen i form af en vals, tunna eller kägla, som utlaggas vid blindklippor och på grunda ställen, till varningstecken för seglare. Kallas, allt efter olika form och ämne, Konisk boj, Märkboj, Spetsboj, Tunnbøj, Tråboj.

BOJ, n. 3. Ett slags groft ylletyg, som vanligen begagnas till foder, sällan valkadt, men rugadt, borstadt och varmpressadt.

BOJA, f. 4. Redskap att hålla en person fängslad. Brukas mest i plural, och företrädesvis om fängselredskap af jern. *Band och b-or. Lägga, slå i b-or*, fängsla med jern. *Ligga, sitta i b-or, vara slagen i b-or*, vara på detta sätt fängslad. (Fig.) *Vara fängslad i en skönhets b-or*, vara förälskad i en kvinna. *Lägga b. på sina begär*, beherrska dem. *Lägga b. eller b-or på handeln, sjöfarten, o. s. v.*, hindra dess framgång, genom inskränkande författningar, o. s. v. *Lossa, bryta sina b-or, ens b-or*, befria sig, någon ifrån tvång. — *Syn.* Band, Kedja, Fjeter.

BOJA, v. a. 1. (sjöt.) *B. upp ett ankartåg*, dervid fästa en boj, som utvisar dess läge.

BOJAR, bájár, m. 3. Adlig godsägare i flera slaviska länder.

BOJERT, bojörört, m. 2. Litet, i Holland brukligt, rundbygd, kort fartyg med stark mast.

BOJREP, n. 3. (sjöt.) Det rep, hvarmed bojen sitter fäst vid ankaret. Jfr. *Boj*, m. 1.

BOK, f. 2. Ett vackert, resligt trädslag: af klassen Hängblommige, som växer i södra och vestra trakterna af Sverige; lemnar ett förträffligt virke, och nöterna eller ällonen begagnas som gödningsämne för svin samt lemna en god olja. Kallas äfven Rödbok. *Fagus sylvatica*. — *Ss. B-lund, -skog, -trä, -träd, -ved, -virke*.

BOK, f. 3. pl. *böcker*. 1) a) (allmännast) Flera sammanhängande eller hopbundna tryckta (äfven skrifna) ark, hvilkas innehåll vanligen bildar ett helt för sig. Svarar i denna bem. emot Band, Häfte. *Han har många böcker, somliga bundna, andra blott häftade. Skrifven b. Bindu en bok, se Bindu. B. i exemplar*, samteliga tryckta arken, som höra till ett och samma arbete, men som ännu icke blifvit hvarken häftade eller bundna, utan blott sammanlagda till ett helt för sig. — b) (i utsträckt mening) Säges äfv. om de skrifna rullar af papyrus eller pergament, hvilka fordom brukades; äfvenväl om hvarje slags

samling till ett helt af med skriftecken försedda pjäser af hvarjehanda beskaffenhet (tunna träskifvor, palmblad o. s. v.). *Tamuliska böcker m. fl. bestå af sammanfästade skrifna palmblad*. — c) Litterärt arbete, vare sig att det består af blott ett enda band eller af flera. *Skrifva en b. Han har skrifvit många böcker, hvaribland ett par äro flera band starka. Trycka, lägga upp en b., utgifva den af trycket*. — Ingår i flera sammansättningar, såsom Lärobok, Barnbok, Handbok, Kokbok, m. fl., hvilka alla ses på sina ställen. — d) Afdelning af ett litterärt arbete, mindre än Del, men större än Kapitel. Brukades isynnerhet i de Gamles arbeten. *En b. i Virgilius, i Curtius, o. s. v. Indelning i böcker är numera föräldrad*. — e) Innehållet af en tryckt eller otryckt, inbunden eller häftad skrift. *En god, dålig b. Läsna en b. Alltjamt hänga näsan öfver boken, läsa träget*. — f) I ett band hopfästade skrifpappersark, för räkningskapers förande. Förekommer i flera sammansättningar, såsom: Räkningskapbok, Kontorsbok, Kassabok, m. fl. *Föra, hålla b., sköta räkningskap. Föra till boks, i räkningskapbok anteckna utgifter eller inkomster, skuld eller fordran. Stå till boks, vara i en räkningskapbok antecknad för skuld eller fordran. Hur står du till boks hos honom? hur står din räkning med honom? (Fig.) Stå väl, illa till boks hos någon*, vara väl, illa anskrifven, omtyckt af honom. (Bibl.) *Vara inskrifven i lifsens bok*, tillhöra de utvalde. — g) (i fråga om edgång) Den Hel. Skrift. *Bedyra något med finger, med hand å bok*, edeligen försäkra. — 2) Visst antal pappersark, utgörande för skrifpapper 24 och för tryckpapper 25. — 3) Visst antal sammanhängande blad af glättadt med bolus öfverdraget papper, hvarremellan blad af slaget guld (bladguld) äro lagda.

Anm. Benämningen *Bok* anses hafva uppkommit af det forna bruket att på tunna skifvor af bokträ inskära runskrift.

BOKA, v. a. 1. (bergsbr.) Krossa malm i små stycken, innan den rostas och smältes.

BOKANDE, n. 4. Handlingen, då man bokar.

BOKARE, m. 3. 1) Arbetare vid hyttor och smältugnar, som bokar malm. — 2) Se *Bokhammare*.

BOKAUKTION, bökaucktschón, f. 3. Auktion, hvarvid endast böcker säljas.

BOKAUKTIONSKAMMARE, m. 3. o. 3. Särskilt auktionsverk, enkom för böckers försäljning.

BOKBAND, n. 3. 1) Se *Band*, 2, a. — 2) Band, fäst vid uppvid ryggen af en bok, och som begagnas att lägga mellan bladen, på det ställe, der man slutat läsa, för att lättare få rätt på det, när man åter vill fortsätta.

BOKBILLE, m. 2. (nat. hist.) Insekt af Skalbaggarna, med kamlika spröt; uppehåller sig gärna i gamla boksamlingar, der han gör mycken skada. *Ptinus pectinicornis*.

BOKBINDARE, m. 3. Hantverkare, hvars yrke är att binda böcker. — *Ss. Bokbindargesäll, -handtverk, -klister, -lärling, -mästare, -verkstad, -verktyg*, m. fl.

BOKBINDARARBETE, n. 4. 1) En bokbindares sysselsättning. — 2) Arbete, som af honom blifvit gjordt.

BOKBINDARHYFVEL, m. 2. pl. — *hyftar*. Pappershyfel med rund tand, hvarmed böcker skäras.

BOKBINDARLÖN, f. 3. Arbetlön för verkställt bokbindararbete.